

Sygn. akt IV CZ 134/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku T.M.

przy uczestnictwie E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. i J. M.

o ustanowienie służebności przesyłu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 marca 2017 r.,

zażalenia T.M. i J. M.

na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 29 września 2016 r., sygn. akt I Ca .../16,

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącemu
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy w R. ustanowił za wynagrodzeniem na rzecz uczestnika postępowania E. Spółki z o.o. w P., na nieruchomości położonej w W. służebności przesyłu dotyczącej napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV, wybudowanej przez poprzednika prawnego uczestnika w 1966 r., przebiegającej nad dwiema działkami, mającymi urządzone odrębne księgi wieczyste, których współwłaścicielami są wnioskodawcy T.M. i J. M. w udziałach po ½ części. Podstawą rozstrzygnięcia był art. 305¹ i art. 305² § 2 k.c., a Sąd Rejonowy nie uwzględnił zarzutu uczestnika postępowania, że jego poprzednik prawny nabył przez zasiedzenie służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Uznał, że nie mogło dojść do zasiedzenia służebności, gdyż na 31 grudnia 1986 r. żaden przepis nie przewidywał służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

W wyniku apelacji wniesionej przez uczestnika Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 29 września 2016 r. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania. Stanowisko Sądu Okręgowego wynika z odmiennej oceny prawnej ustaleń faktycznych niż uczynił to Sąd Rejonowy i w związku z tym koniecznością zbadania zgłoszonego przez uczestnika zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią obecnej służebności przesyłu oraz przeprowadzenia w pełnym zakresie postępowania dowodowego. Uzasadnione zatem było zastosowanie art. 386 § 4 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego wnioskodawcy zarzucili Sądowi naruszenie art. 386 § 1, 4 i 6 k.p.c., w szczególności podnosząc, że sąd odwoławczy jest uprawniony w postępowaniu apelacyjnym do dokonania własnej oceny dowodów i ustalenia odmiennych faktów niż sąd pierwszej instancji, nie jest to jednak przyczyna uzasadniająca uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji, a bezpodstawne jest także narzucanie temu sądowi określonej oceny materiału dowodowego. Skarżący wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z zasądzeniem kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie uczestnik postępowania wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 386 § 4 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie postanowienia wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Wbrew twierdzeniom wnioskodawców w uzasadnieniu zażalenia spełnione zostały przesłanki powołanego przepisu postępowania cywilnego, w szczególności nie został w ogóle rozpoznany zarzut uczestnika i nie zostało przeprowadzone w żadnym zakresie postępowanie dowodowe dotyczące tego zarzutu. Przyczyną było zapatrywanie przyjęte przez Sąd pierwszej instancji, sprowadzające się do stwierdzenia, że w czasie, w którym miałyby dojść do zasiedzenia przepisy prawa nie przewidywały służebności gruntowej, która odpowiadałaby treścią obecnej służebności przesyłu. Jednakże Sąd Okręgowy zajął odmienne stanowisko co do stanu prawnego mającego zastosowanie w niniejszej sprawie i z tego względu nakazał przeprowadzenie odpowiedniego postępowania dowodowego w całości. Według zaskarżonego zażaleniem postanowienia nie chodziło zatem o uzupełnienie dowodów, co należałoby do sądu drugiej instancji, tylko o konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości na okoliczności spełnienia przez uczestnika przesłanek zasiedzenia służebności gruntowej (art. 292 k.c.) mającej cechy dzisiejszej służebności przesyłu (art. 305¹⁻⁴ k.c.).

W tych okolicznościach spełnione zostały warunki prawne wskazane przez art. 386 § 4 k.p.c. i zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 1 k.c. należało oddalić. Koszty postępowania zażaleniowego zostaną rozstrzygnięte w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.).

kc

aj